

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I.ÚS 53/2010-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 10. februára 2010 predbežne prerokoval sťažnosť spoločnosti R., a. s., K., zastúpenej JUDr. J. D., DrSc., B., vo veci namietaného porušenia jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 144 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 3 Co 112/2009 z 31. júla 2009, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť spoločnosti R., a. s., o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 13. novembra 2009 doručená sťažnosť spoločnosti R., a. s., G., K. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpenej JUDr. J. D., DrSc., B., v ktorej namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 144 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“),

ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 3 Co 112/2009 z 31. júla 2009 (ďalej len „uznesenie z 31. júla 2009“).

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ ako žalovaný bol účastníkom občianskoprávneho konania pred Okresným súdom Prešov (ďalej len „okresný súd“) vedeného pod sp. zn. 12 C 266/08. Sťažovateľ vo svojom vyjadrení k podanej žalobe okresnému súdu navrhol, aby konanie pred rozhodnutím vo veci samej prerušil podľa § 109 ods. 1 písm. b) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) a postúpil ústavnému súdu návrh na zaujatie stanoviska k otázke súladu niektorých ustanovení zákona č. 8/2008 Z. z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení (ďalej len „zákon o poisťovníctve“) a následne podanú žalobu zamietol. Sťažovateľ vo svojom vyjadrení podrobne odôvodnil svoje tvrdenie o nesúlade namietaných ustanovení zákona o poisťovníctve s ústavou.

Okresný súd návrh na prerušenie konania uznesením z 27. marca 2009 (doručený sťažovateľovi 21. apríla 2009) zamietol, pričom v jeho odôvodnení sa k argumentom sťažovateľa „*ani okrajovo nevyjadril*“. V odôvodnení svojho rozhodnutia sa okresný súd obmedzil len na konštatovanie, že nezistil taký rozpor, ktorý by odôvodňoval postúpenie veci ústavnému súdu na zaujatie stanoviska. Sťažovateľ podal proti uzneseniu okresného súdu z 27. marca 2009 odvolanie okrem iného „*aj z dôvodu, že Okresný súd Prešov porušil svoju zákonom ustanovenú povinnosť a základné práva priznané sťažovateľovi, keď konanie podľa § 109 ods. 1 písm. b) O. s. p. na návrh sťažovateľa neprerušil*“. V rámci svojho odvolania sťažovateľ taktiež poukázal na nesúlad niektorých ustanovení zákona o poisťovníctve s ústavou.

Uznesením krajského súdu z 31. júla 2009 (doručeným sťažovateľovi 16. septembra 2009) bolo potvrdené uznesenie okresného súdu z 27. marca 2009, avšak podľa sťažovateľa sa ani krajský súd k jeho argumentom predloženým taktiež v podanom odvolaní nevyjadril.

Sťažovateľ namieta, že jeho základné právo na spravodlivý proces bolo porušené tým, že krajský súd nevyhovел jeho návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. b) OSP, resp. jeho návrh „*nevykonat*“, hoci podľa neho „*mal povinnosť ho vykonať*“, čo následne spôsobilo, že tento súd rozhodol podľa prameňov práva, ktoré nie sú v súlade s ústavou a medzinárodnými dohovormi.

Vzhľadom na to, že súlad zákona s ústavou alebo s medzinárodnou zmluvou je oprávnený posúdiť len ústavný súd, pokiaľ vznikne v konaní pred všeobecným súdom pochybnosť, resp. „*podozrenie*“, či právna norma, ktorú má pri rozhodovaní veci všeobecný súd aplikovať, je v rozpore s ústavou, ústavným zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, podľa sťažovateľa vznikne všeobecnému súdu povinnosť predložiť vec ústavnému súdu na rozhodnutie prostredníctvom návrhu na začatie konania o súlade právnych predpisov.

Sťažovateľ následne poukázal na judikatúru ústavného súdu, podľa ktorej ústavou a zákonnou náležitosťou návrhu na začatie konania o súlade právnych predpisov podaného všeobecným súdom je aj jeho presvedčenie o nesúlade namietnutých ustanovení právneho predpisu s právnym predpisom vyššej právnej sily, resp. v uvedenom type konania pred ústavným súdom je takéto presvedčenie všeobecného súdu *conditio sine qua non*.

Podľa sťažovateľa slová prvej vety čl. 144 ods. 2 ústavy „*ak sa súd domnieva*“ len «*zdanlivo možno legitímne interpretovať a aplikovať ako ústavný základ pre vyvodenie podmienky o „presvedčení súdu“*». Takýmto doslovným výkladom uvedeného ustanovenia ústavy podľa sťažovateľa nemožno vykladať, lebo «*by sa totiž nastolil ústave odporujúci právny stav, v ktorom by všeobecný súd bol povinný prerušiť konanie pre nesúlad platnej právnej úpravy s medzinárodnými zmluvami podľa čl. 7 ods. 5 ústavy, ale nemal by takú povinnosť na zabezpečenie súladu vnútroštátneho prameňa práva s medzinárodnými dohovormi podľa čl. 154c ods. 1 ústavy. Tento stav hroziaci konaním proti Slovenskej republike pred príslušnou inštitúciou medzinárodnej organizácie nadväzuje na zlú úpravu čl. 144 ods. 1 Ústavy SR, kde sa sudcovia pri rozhodovaní podriaďujú medzinárodným*

zmluvám (podľa čl. 7 ods. 5 ústavy, ale nie medzinárodným dohovorom podľa čl. 154c ústavy.

To, že čl. 144 ods. 2 nemožno vysvetľovať a uplatňovať doslovne, samo osebe nepreukazuje, že aj slovné spojenie „ak sa súd domnieva“ treba interpretovať s využitím extenzívneho výkladu. Istotne však stačí na vyvolanie relevantnej pochybnosti. Téza ústavného súdu, podľa ktorej ústavné normy možno (správne malo byť nemožno, pozn.) vysvetľovať samostatne, bez vzájomnej väzby s inými ústavnými normami, má za tohto stavu mimoriadny význam. Ústavný súd ju celkom zanedbal, hoci taká väzba existuje.».

Podľa sťažovateľa ústavný súd svojou judikatúrou „*vyľúčil možnosť konania o súlade právneho poriadku na základe sťažnosti*“, hoci základné právo zúčastňovať sa na správe verejných vecí zaručuje prvá veta čl. 30 ods. 1 ústavy, ku ktorému patrí aj participácia občanov na zabezpečovaní ústavnosti právneho poriadku.

Ústavný súd vytvorením podmienky „*presvedčenia súdu o nesúlade*“, ktorá musí byť splnená pri predložení návrhu všeobecným súdom na začatie konania o súlade právneho predpisu, každého občana Slovenskej republiky „*pripravil*“ o možnosť brániť sa „*proti uplatneniu s ústavou nesúladného prameňa práva vo svojej veci*“.

Podľa sťažovateľa ustanovenie čl. 144 ods. 2 ústavy vytvára všeobecnému súdu právne postavenie, ktoré zahŕňa tri varianty:

„1. súd sám od seba dôjde k dôvodnému podozreniu, že ustanovenie zákona, ktoré má uplatniť, nie je v súlade s ústavou, ústavným zákonom alebo s medzinárodnou zmluvou;

2. účastník konania namietne nesúlad právnej úpravy, podľa ktorej má súd rozhodnúť o spore vedenom účastníkom konania alebo proti účastníkovi konania, s ústavou, ústavným zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, pričom účastník konania riadne ústavnoprávne odôvodní nesúlad, ktorý namietol;

3. účastník konania namietne nesúlad právnej úpravy, podľa ktorej má súd rozhodnúť o spore vedenom účastníkom konania alebo proti účastníkovi konania, s ústavou, ústavným zákonom alebo medzinárodnou zmluvou bez toho, aby odôvodnil nesúlad, ktorý namietol.“

V prípade, že sám všeobecný súd dospeje k záveru o rozpore právnej úpravy s ústavou, resp. o jej nesúlade s ústavou, je viazaný ústavným príkazom čl. 152 ods. 4 ústavy, a preto je povinný postupovať v súlade s právnou úpravou, a to prerušiť svoje konanie a požiadať ústavný súd o zaujatie stanoviska podľa čl. 130 ods. 1 písm. d) ústavy.

Všeobecný súd v druhom „*variante*“ (t. j. ak nastane procesná situácia, pri ktorej účastník konania pred všeobecným súdom predloží argumentáciu o nesúlade právneho predpisu s ústavou, ústavným zákonom alebo medzinárodnou zmluvou) nepodaním návrhu na začatie konania podľa čl. 130 ods. 1 písm. d) ústavy a rozhodnutím o merite ústavného sporu v podstate uplatňuje právomoc rozhodnúť o účastníkom konania namietaných argumentoch týkajúcich sa súladu právneho predpisu s ústavou, ústavným zákonom alebo medzinárodnou zmluvou bez toho, aby takouto právomocou disponoval. Podľa sťažovateľa formuláciu „*ak sa domnieva*“ použitú v čl. 144 ods. 2 ústavy „*nemožno vytrhnúť z kontextu ústavnej úpravy tak, aby sa stala základom pre úvahu, či dokonca svojvôľu, súdu pri rozhodovaní, či spor predložený na rozhodnutie, posúdi podľa ústave odporujúcej úpravy, alebo či vec v rozsahu súladu s ústavou predloží na rozhodnutie ústavnému súdu*“.

V prípade, ak účastník konania uplatní iba všeobecnú námietku nesúladu právneho predpisu bez toho, aby ju odôvodnil, má všeobecný súd podľa názoru sťažovateľa dve alternatívne možnosti tejto situácie, a síce „*bud' súd rozhodne, že vezme do úvahy prezumpciu súladu všeobecne záväzného právneho predpisu s ústavou, na námietku nesúladu právneho predpisu neprihliadne, alebo bude zvažovať námietku a hľadať vlastné argumenty v prospech a neprospech účastníkovej námietky*“. Všeobecný súd teda v tomto prípade „*nemá právnu povinnosť napriek všetkému hľadať nesúlad právnej normy, ktorú má uplatniť, s konkrétnym ustanovením ústavy. Aj toto postavenie súdu podlieha príkazu čl. 152 ods. 4 Ústavy SR. Súd aplikuje čl. 144 ods. 2 Ústavy SR podľa prezumovaného súladu všeobecne záväzného právneho predpisu s ústavou, a preto nemá povinnosť prerušiť konanie a predložiť ústavnému súdu návrh na začatie konania o súlade právnych predpisov na základe nedoloženej námietky účastníka konania o nesúlade právnej normy, ktorú má v jeho spore uplatniť, s ústavou podľa čl. 125 ods. 1.*“.

Krajský súd mal v tomto prípade uplatniť ustanovenie § 109 OSP, ktoré nadväzuje na čl. 144 ods. 2 ústavy. Z porovnania znenia § 109 ods. 1 a 2 OSP sťažovateľ vyvodil, že v prípade postupu podľa § 109 ods. 2 OSP má všeobecný súd možnosť úvahy, či konanie preruší, zatiaľ čo úpravou § 109 ods. 1 OSP sa všeobecnému súdu ukladá povinnosť konanie prerušiť, pokiaľ sú splnené podmienky uvedené v druhej vete § 109 ods. 1 písm. b) OSP.

Z uvedeného vyplýva, že v konaní v preskúmvanej veci, v ktorom bola všeobecnému súdu predložená sťažovateľom ako účastníkom konania argumentácia týkajúca sa nesúlady právneho predpisu s ústavou, ústavným zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, bolo podľa sťažovateľa povinnosťou všeobecného súdu jeho návrhu podľa § 109 ods. 1 písm. b) OSP vyhovieť. Krajský súd však tak v jeho prípade nekonal.

Na základe uvedeného sťažovateľ požiadal, aby ústavný súd vydal nález, v ktorom vysloví, že:

„1. Právo sťažovateľa na spravodlivý proces podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 144 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v konaní pred Krajským súdom v Prešove sp. zn. 3Co 112/2009 porušené bolo.

2. Rozsudok (správne malo byť uznesenie, pozn.) Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co 112/2009 zo dňa 31. júla 2009 sa ruší.

3. Ústavný súd Slovenskej republiky podľa čl. 127 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky priznáva sťažovateľovi za porušenie jeho základného práva primerané finančné zadosťučinenie 3.000 (slovom: tritisíc) euro. Krajský súd v Prešove je povinný vyplatiť toto zadosťučinenie do dvoch mesiacov odo dňa vyhlásenia nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky v sídle Ústavného súdu Slovenskej republiky. Krajský súd v Prešove platbu vykoná na číslo účtu, ktorý jej sťažovateľ uvedie.

4. Sťažovateľovi priznáva náhradu trov právneho zastúpenia v sume 292,40 euro, ktorú je Krajský súd v Prešove povinný vyplatiť advokátovi JUDr. J. D., DrSc., do dvoch mesiacov od vyhlásenia tohto nálezu v sídle Ústavného súdu Slovenskej republiky. Krajský súd v Prešove platbu vykoná na číslo účtu, ktorý mu JUDr. J. D., DrSc. uvedie.“

II.

Podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) ústavy ústavný súd rozhoduje o súlade zákonov s ústavou, s ústavnými zákonmi a s medzinárodnými zmluvami, s ktorými vyslovila súhlas Národná rada Slovenskej republiky a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 144 ods. 2 ústavy ak sa súd domnieva, že iný všeobecne záväzný právny predpis, jeho časť alebo jeho jednotlivé ustanovenie, ktoré sa týka prejednávanej veci, odporuje ústave, ústavnému zákonu, medzinárodnej zmluve podľa čl. 7 ods. 5 alebo zákonu, konanie preruší a podá návrh na začatie konania na základe čl. 125 ods. 1. Právny názor ústavného súdu obsiahnutý v rozhodnutí je pre súd záväzný.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Skúma pritom tak všeobecné, ako aj osobitné náležitosti návrhu (sťažnosti) podľa ustanovenia § 49 až § 56 zákona o ústavnom súde vrátane okolností, ktoré by mohli byť dôvodom na jeho odmietnutie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Podľa § 18 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd začne konanie, ak návrh podá

a) najmenej päťina poslancov Národnej rady Slovenskej republiky,

b) prezident Slovenskej republiky,

c) vláda Slovenskej republiky,

d) súd, v súvislosti so svojou rozhodovacou činnosťou,

e) generálny prokurátor Slovenskej republiky,

f) verejný ochranca práv vo veciach súladu právnych predpisov podľa čl. 125 ods. 1, ak ich ďalšie uplatňovanie môže ohroziť základné práva alebo slobody alebo ľudské práva a základné slobody vyplývajúce z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a ktorá bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom.

Podľa § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde ak osoby uvedené v § 18 ods. 1 písm. a) až f) dospejú k názoru, že právny predpis nižšej právnej sily nie je v súlade s právnym predpisom vyššej právnej sily alebo s medzinárodnou zmluvou, môžu podať ústavnému súdu návrh na začatie konania.

Podľa § 109 ods. 1 písm. b) OSP súd konanie preruší, ak rozhodnutie závisí od otázky, ktorú nie je v tomto konaní oprávnený riešiť. Rovnako postupuje, ak tu pred rozhodnutím vo veci dospel k záveru, že všeobecne záväzný právny predpis, ktorý sa týka veci, je v rozpore s ústavou, zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná; v tom prípade postúpi návrh ústavnému súdu na zaujatie stanoviska.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Sťažovateľ v sťažnosti namietal, že postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Co 112/2009 došlo k porušeniu jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 144 ods. 2 ústavy, ako aj jeho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. V rámci svojej argumentácie namietal predovšetkým nepreskúmateľnosť uznesenia krajského súdu z 31. júla 2009 a skutočnosť, že v odôvodnení tohto rozhodnutia sa krajský súd nevysporiadal s relevantnými argumentmi, ktoré nastolil v odvolaní proti rozhodnutiu okresného súdu, týkajúcimi sa rozpornosti niektorých ustanovení zákona o poisťovníctve s ústavou.

Ústavný súd zistil, že uznesením okresného súdu sp. zn. 12 C 266/08 z 27. marca 2009 bol zamietnutý návrh sťažovateľa na prerušenie súdneho konania podľa § 109 ods. 1 písm. b) OSP. Proti tomuto uzneseniu podal sťažovateľ odvolanie, v ktorom uviedol, že okresný súd v ňom vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci a podľa § 205 ods. 2 písm. a) OSP s poukazom na ustanovenie § 221 ods. 1 písm. f) OSP mu ako účastníkovi tohto konania odňal možnosť konať pred súdom. V odvolaní taktiež poukázal na to, že vo svojom vyjadrení k podanej žalobe navrhol okresnému súdu prerušiť konanie v súlade s § 109 ods. 1 písm. b) OSP a postúpiť návrh na zaujatie stanoviska ústavného súdu k otázke súladu niektorých ustanovení zákona o poisťovníctve s ústavou. Podľa názoru sťažovateľa od rozhodnutia ústavného súdu je priamo závislá samotná existencia predmetného súdneho konania. Pokiaľ by totiž ústavný súd konštatoval rozpor napadnutých ustanovení zákona o poisťovníctve týkajúcich sa dohľadu Národnej banky Slovenska (ďalej len „NBS“) nad poisťovňami s ústavou a zmluvou o založení Európskeho spoločenstva,

došlo by k zániku tohto konania, pretože otázka, ktorá je predmetom tohto sporu, by prestala byť sporná. Sťažovateľ v odvolaní zároveň namietal nepreskúmateľnosť uznesenia okresného súdu z 27. marca 2009 pre nedostatok dôvodov.

Krajský súd uznesením z 31. júla 2009 potvrdil uznesenie okresného súdu z 27. marca 2009 a v rámci jeho odôvodnenia okrem iného uviedol: *„Odvolací súd považoval rozhodnutie súdu prvého stupňa za vecne správne a v súlade s vyššie citovaným ustanovením. K dôvodom uvádzaným v rozhodnutí prvostupňového súdu a s poukazom na odvolacie námietky žalovaného odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že k zániku poisťného vzťahu medzi žalobkyňou a žalovaným došlo v dôsledku právneho aktu žalovaného a nie priamo zo zákona. Z predložených listinných dôkazov vyplýva, že Národná banka Slovenska uložila žalovanému prijať opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov, pričom nebolo konkrétne prikázané žalovanému, o aké opatrenia by malo ísť. Pokiaľ teda žalovaný pristúpil ku konkrétnemu právnomu aktu, urobil tak spôsobom, pre ktorý sa rozhodol bez ohľadu na právomoc Národnej banky Slovenska určenej jej zákonom. Pre samotné určenie, či právny vzťah medzi žalobkyňou a žalovaným trvá, nie je právne významné posúdenie vzťahu medzi Národnou bankou Slovenska a žalovaným ako poisťovacou spoločnosťou, ale posúdenie správnosti postupu žalovaného voči žalobkyňi. Preto odvolací súd potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne v súlade s ust. § 219 ods. 2 O. s. p.“*

Podľa čl. 144 ods. 2 ústavy a v súlade s § 109 ods. 1 písm. b) OSP súd konanie preruší, ak rozhodnutie závisí od otázky, ktorú nie je v tomto konaní oprávnený riešiť. Rovnako postupuje, ak tu pred rozhodnutím vo veci dospel k záveru, že všeobecne záväzný právny predpis, ktorý sa týka veci, je v rozpore s ústavou, zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná; v tom prípade postúpi návrh ústavnému súdu na zaujatie stanoviska.

Pri posúdení námietok sťažovateľa týkajúcich sa návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. b) OSP v rámci procesu hodnotenia skutkovej a právnej stránky tejto veci musel súd najprv posúdiť otázku, či sa má daný predpis, resp. napadnuté ustanovenia

uvedeného predpisu v danom prípade aplikovať na rozhodnutie o predmete konania. Pokiaľ dospeje v tejto otázke ku kladnej odpovedi, je na mieste, aby si ustálil svoj záver týkajúci sa rozporu uvedeného právneho predpisu s ústavou.

V danom prípade krajský súd v podstate konštatoval, že sťažovateľom namietané ustanovenia zákona o poisťovníctve týkajúce sa právomoci NBS rozhodovať vo veciach poisťovníctva, t. j. rozporné ustanovenia zákona o poisťovníctve namietané sťažovateľom, nebudú tvoriť právny základ pre rozhodnutie v jeho veci, čo je hmotnoprávna podmienka na začatie konania pred ústavným súdom, a z tohto dôvodu uznesenie okresného súdu z 27. marca 2009 o zamietnutí návrhu sťažovateľa potvrdil. V uznesení z 31. júla 2009 sa krajský súd argumentáciou sťažovateľa týkajúcou sa súladu rozporných ustanovení zákona o poisťovníctve nezaoberal, pretože dospel k záveru, že sťažovateľom namietané rozporné ustanovenia zákona o poisťovníctve sa v tejto veci nebudú aplikovať, a preto sú z hľadiska rozhodovania irelevantné, resp. nie je dôvod pristúpiť k posúdeniu rozpornosti uvedených ustanovení zákona o poisťovníctve s ústavou.

Skutočnosť, že sa krajský súd s argumentáciou sťažovateľa nevysporiadal, je teda dôsledkom toho, že hneď v úvode procesu hodnotenia celej veci dospel k záveru, že nie je naplnená základná hmotnoprávna podmienka na postup podľa § 109 ods. 1 písm. b) OSP.

V danom prípade je však potrebné poukázať na to, že napadnuté uznesenie krajského súdu z 31. júla 2009 je rozhodnutím procesného charakteru, ktorým sa nielen rozhodlo o návrhu podanom účastníkom konania, ale ktorým bol taktiež určený ďalší postup súdu v rámci prebiehajúceho konania. Sťažovateľ teda môže hodnotenie jednotlivých dôkazov reparať v konaní samom pri posudzovaní merita veci, t. j. môže konať a ovplyvniť výsledok rozhodnutia vo veci samej, a na ochranu svojich práv a právom chránených záujmov prípadne využiť aj právnym poriadkom Slovenskej republiky mu poskytnuté opravné prostriedky. V súlade s princípom subsidiarity je potrebné proti rozhodnutiu vo veci samej taktiež využiť všetky opravné prostriedky a až následne sa môže sťažovateľ obrátiť aj na ústavný súd podaním sťažnosti podľa čl. 127 ústavy.

V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (obdobne napr. III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 299/07).

Pri prerokovaní sťažnosti ústavný súd vychádzal z poznania, že súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je taktiež právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (III. ÚS 209/04, III. ÚS 206/06, III. ÚS 78/07). Zároveň však zohľadnil aj svoju doterajšiu rozhodovaciu činnosť, v rámci ktorej sa zaoberal možným porušením uvedených práv konkrétnym rozhodnutím všeobecného súdu pri zohľadnení správnosti výroku a vytýkaných nedostatkov, ktoré by mohli znamenať jeho procesuálnu vecnú nesprávnosť. V tejto súvislosti ústavný súd vyslovil, že v prípade, ak je namietané rozhodnutie všeobecného súdu správne (z hľadiska jeho výroku), potom vada nedostatku dôvodov rozhodnutia sama osebe (a pri inak správnom rozhodnutí) nemusí disponovať potrebnou ústavnoprávnou intenzitou smerujúcou k porušeniu označených práv (obdobne III. ÚS 228/06).

Z uvedeného vyplýva, že k porušeniu základného práva na súdnu ochranu, resp. práva na spravodlivé súdne rozhodnutie v danom prípade môže dôjsť len v prípade, ak všeobecným súdom zvolený procesný postup [neakceptovanie návrhu sťažovateľa podľa § 109 ods. 1 písm. b) OSP] dosiahne takú intenzitu, ktorá ovplyvní rozhodnutie vo veci samej.

Obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako ani práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru však nie je právo na podanie návrhu na zaujatie stanoviska podľa § 109 ods. 1 písm. b) OSP všeobecným súdom.

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd konštatuje, že nezistil príčinnú súvislosť medzi napadnutým uznesením krajského súdu z 31. júla 2009 a namietaným porušením v sťažnosti označených práv, a preto sťažnosť sťažovateľa už na predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

V závere k sťažovateľovej argumentácii, podľa ktorej bol okresný súd povinný na základe odôvodneného návrhu účastníka konania na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. f) OSP podať návrh na zaujatie stanoviska ústavnému súdu v záujme zabezpečenia jeho priameho prístupu k ochrane ústavnosti ako súčasť jeho základného práva zúčastňovať sa na správe vecí verejných, možno uviesť, že takýto výklad čl. 144 ods. 2 ústavy v spojení s § 109 ods. 1 písm. b) OSP podaný sťažovateľom nezodpovedá hranici, ktorú ochrane práva na súdnu ochranu určuje čl. 46 ods. 4 ústavy, podmienky a podrobnosti o súdnej a inej právnej ochrane ustanoví zákon, pričom § 18 ods. 1 písm. d) zákona o ústavnom súde v danom prípade za subjekt procesne spôsobilý podať návrh na začatie konania na zaujatie stanoviska ústavnému súdu stanovuje súd v súvislosti s jeho rozhodovacou činnosťou, a nie účastníkov konania. Ústavný súd v súvislosti s uvedenými námietkami napokon poukazuje na svoju judikatúru, ako aj judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, v rámci ktorej sa zaoberali otázkami predloženými sťažovateľom v tejto sťažnosti týkajúcimi sa povinnosti súdu iniciovať na základe odôvodneného návrhu účastníka konania podľa § 109 ods. 1 písm. b) OSP konanie pred ústavným súdom, či právomoci všeobecného súdu na preskúmanie rozpornosti všeobecne záväzného predpisu s ústavou, ústavným zákonom alebo medzinárodnou zmluvou (napr. III. ÚS 99/08 z 1. apríla 2008, rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo 47/96 z 22. júla 1996).

Keďže ústavný súd sťažnosť odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími požiadavkami sťažovateľa nastolenými v sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. februára 2010